

חוזר מס': 4/2016

ירושלים, ט"ו שבט, תשע"ו
25 ינואר, 2016

אל: מנהלי בתי החולים
מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים

נושא: הכשרה והרשאה לשאיבת דם ורידי
סימוכין: חוזר מינהל הרפואה מס': 4/2002
חוזר מינהל הרפואה מס': 13/2003
חוזר המחלקה למעבדות מס': 5/2011
חוזר מינהל הרפואה מס': 48/2011

הננו להביא בזאת לידיעתכם חוזר בנושא שבנדון המחליף, מאחד ומבטל את החוזרים שבסימוכין.

1. רקע

נוטלי דמים (פלבוטומיסטים), נועדו לסייע לצוות הרפואי בביצוע פעולה זו של שאיבת דם ובכך לתרום להקלת העומס באתרים השונים בהם מבוצעת פעולה זו. חוזר זה מאחד את החוזרים בסימוכין ומחליף אותם.

2. אמות מידה להשתתפות בקורסי ההכשרה לשאיבת דם ורידי (כמפורט בנספחים לחוזר זה):

- 2.1. תנאי סף קבלה לקורס ההכשרה לשאיבת דם ורידי (ראה סעיף 3 להלן);
- 2.2. תנאי סף להסמכת והרשאה של משתלמים בשאיבת דם ורידי (ראה נספח מס' 1);
- 2.3. התנאים לבחינה ממשלתית של משתלמים הכשרה לשאיבת דם ורידי (ראה נספח 4);
- 2.4. תנאי סף למוסד המבקש הכרה בקורס הכשרה לשאיבת דם ורידי (ראה נספח 2);
- 2.5. תנאי סף להכרה בתוכנית ההכשרה (ראה טבלה בנספח 1);
- 2.6. דרישות סף למדריכים (ראה נספח 3).

3. זכאים להשתתפות בקורס לשאיבת דם ורידי:

- 3.1. אזרח ישראל או תושב ישראל (בעל תעודת זהות) בלבד.
- 3.2. מועמדים שגילם למעלה מ- 18 שנים.
- 3.3. בעל תעודת גמר לימודים המעידה על סיום 12 שנות לימוד מהארץ, ו/או תעודה מקבילה מחו"ל שאושרה כקבילה על ידי משרד החינוך (תוכרנה רק תעודות רשמיות, הצהרה נוטריונית על 12 שנות לימוד אינה מספקת).

- 3.4. ידיעת השפה העברית ברמה המאפשרת השתתפות בקורס ועמידה בבחינה עיונית ומעשית, תוך הבנת החומר הנלמד. (בוגר לימודים בארץ או מסיים אולפן עברית).
- 3.5. אישור על קבלת שתי מנות חיסון לפחות כנגד הפטיטיס B. חובה להשלים את החיסון השלישי תוך חצי שנה מהחיסון הראשון. בנוסף יש להגיש אישור רפואי (בדיקות מעבדה) המעידים על כויל נוגדנים מחסן בנבדק.
- 3.6. הצהרה של המועמד לקורס, חתומה בחתימת ידו, כי הוא כשיר מבחינה רפואית לעסוק בשאיבת דם ורידי ועל כך כי אין בעברו רישום פלילי.

4. ביצוע שאיבת דם ורידי ע"י פלבוטומיסט מותרת רק במוסד רפואי מוכר, בתנאים הבאים:

- 4.1. ע"י בעל תעודה בפועל של נוטל דם ורידי בלבד כמפורט בנספח 1 לחוזר זה.
- 4.2. קיימת הוראה כתובה / ממוחשבת וחתומה של רופא לביצוע הבדיקות.
- 4.3. זמינות רופא או אחות מוסמכת במקרה הצורך.
- 4.4. שאיבת דם ורידי מגפיים עליונות בלבד.
- 4.5. קיים נוהל מוסדי/ארגוני המסדיר חתימת בעל ההיתר על ביצוע שאיבת הדם.
- 4.6. משתלם שסיים את תקופת ההתנסות אינו ראשי לעבוד בשאיבת דם ורידי עד קבלת התעודה בפועל.

5. לקיחת דם קפילרי:

חוזר זה אינו עוסק בלקיחת דם מגפיים תחתונות. רשאים לקחת דם קפילרי מהעקב בתינוקות מגיל שנה, בעלי אישור הכשרה פנים מוסדית ע"י רופאים/אחיות מוסמכות על פי הגדרת מנהל בית החולים, בהיקף של מספר שעות הדרכה, באופן תאורטי ומעשי לפי הסילבוס המופיע בטבלה בנספח 1 לחוזר זה. תוכנית ההכשרה חייבת לכלול נושאי בטיחות וסיכונים, זיהומים, מחלות מועברות בדם, כללי בטיחות וגהות, הבטחת איכות והתאמה לצרכי הדיאגנוסטיקה המעבדתית.

6. אחריות:

- 6.1. מנהל/ת המחלקה למעבדות של משרד הבריאות: אחריות כוללת על נוהל זה ובכלל זה, הטמעתו, פיקוח וקביעת מדיניות בקורסים להכשרת שאיבת דם ורידי ועל מסגרות ההכשרה.
- 6.2. מנהל/ת הקורס לשאיבת דם ורידי: אחריות על ניהול הקורס ופיקוח על מסגרת ההדרכה.
- 6.3. רכז/ת הקורסים לשאיבת דם ורידי: אחריות לטיפול במתן אישור למשתלמים, קיום הקורסים במועד, ארגון, תיאום וניהול בחינות מעשיות ותאורטיות, הפקת תעודות הסמכה לשאיבת דם ורידי, פקוח שגרתי על מסגרות הדרכה ומדריכים, ריכוז נתונים וניהול בסיס נתונים ממוחשב, ריכוז נושא העלויות והתשלומים.
- 6.4. בוחר ממשלתי בקורס לשאיבת דם ורידי: אחריות על העברת בחינה מעשית למשתלמים תוך תיעוד הציונים, חתימה בטופס נבחן והעברתו לאחראי הקורס, רישום נבחנים לפי רשימת מוזמנים וזכאים להשתתפות.

6.5. מדריך בקורס לשאיבת דם ורידי: הכנת חומרי הדרכה בקורס מעשי ותאורטי, הדרכה והכשרה של המשתלמים לשאיבת דם ורידי בהתאם לתכנית ההכשרה בנוהל זה.

הכנסת תפקיד פלבוטומיסטים, תרומתו והשלכותיו, יבחנו תוך כדי יישום מתוך מגמה להפיק לקחים ולייעל את התהליך.

הואילו להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

ב ב כ ה,

ד"ר ורד עזרי
ראש מינהל הרפואה (בפועל)

העתק : שר הבריאות
המנהל הכללי
המשנה למנהל הכללי
הנהלה מורחבת
מנהלי קופות החולים
קרפ"ר - צ.ה.ל
קרפ"ר - שרות בתי הסוהר
קרפ"ר - משטרת ישראל
רכז הבריאות, אגף תקציבים - משרד הבריאות
יו"ר ההסתדרות הרפואית
יו"ר מועצה מדעית - ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה
מנכ"ל חברת ענבל

סימוכין : 04528016

כתובת אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי מינהל הרפואה וחוזרי
מנכ"ל היא: - www.health.gov.il

נספח מס' 1

תנאים להשתתפות בקורסים השונים

הקורס יתקיים באחת ממסגרות ההכשרה לשאיבת דם ורידי המוכרות על ידי משרד הבריאות (המחלקה למעבדות).

חובה על כל משתלם לעבור התנסות מעשית של 100 לקיחות דם ורידי (100 דקירות נפרדות) לפני הבחינה המעשית, במוסד רפואי מוכר, בפיקוח רופא או אחות מוסמכת.

כמו כן נדרש המשתלם לעמוד בהצלחה בבחינה ממשלתית, המורכבת מבחינה תיאורטית בכתב ובחינה מעשית בתום הקורס ותקופת ההתנסות המעשית.

תעודת הסמכה מוכרת לשאיבת דם ורידי, תוענק למסיימי הקורס שעמדו בהצלחה בבחינה הממשלתית. תעודה מטעם משרד הבריאות בלבד, תחשב כתקפה.

תעודות ההסמכה לשאיבת דם ורידי שניתנו על ידי משרד הבריאות עד לתאריך 10.06.2012 תמשכנה להיות בתוקף, בהתאם לרשום בתעודה (כלומר: בעל הרשאה להוצאת דם ורידי תעודתו תקפה לשאיבת דם ורידי לפי הגיל המצוין בתעודה). לגבי תעודות ישנות של משרד הבריאות/המחלקה למעבדות שבהן לא מצוין גיל הנבדק הנמוך ביותר, התעודה תקפה לשאיבת דם ורידי מגיל 4 ומעלה.

המשתלמים שיעמדו בדרישות ההכשרה והבחינות יקבלו הסמכה לשאיבת דם ורידי לנבדקים החל מגיל 14 ומעלה.

תעודת הרשאה לשאיבת דם ורידי לנבדקים מגיל 7 ומעלה בעלי תעודת הסמכה מגיל 14 ומעלה שעסקו בשאיבת דם ורידי במשך תקופה רצופה של שנתיים, וביצעו לפחות 3,000 שאיבות דם ורידי, יוכלו על סמך אישור חתום בידי המנהל הרפואי של המוסד הרפואי שבו עסקו בשאיבות דם ורידי, ולאחר השתלמות קצרה של יום אחד, לקבל תעודת הרשאה לשאיבת דם ורידי לנבדקים מגיל 7 ומעלה מטעם משרד הבריאות.

תעודת הרשאה לשאיבת דם ורידי לנבדקים מגיל 4 ומעלה בעלי הרשאה לשאיבת דם ורידי מנבדקים מגיל 7 ומעלה, שעוסקים בשאיבת דם ורידי גם בבוגרים וגם בילדים מגיל 7 ומעלה, במשך תקופה רצופה של שנה, וביצעו לפחות 1,000 שאיבות דם ורידי בילדים מגיל 7 עד 14, יוכלו על סמך אישור חתום בידי המנהל הרפואי של המוסד הרפואי שבו עסקו בשאיבות דם ורידי, ולאחר השתלמות ריענון נוספת קצרה של יום אחד, לקבל תעודת הרשאה לשאיבת דם ורידי לנבדקים מגיל 4 ומעלה.

תעודת הרשאה לשאיבת דם ורידי לנבדקים מגיל שנה ומעלה בעלי הרשאה לשאיבת דם ורידי מנבדקים מגיל 4 ומעלה, שעוסקים בשאיבת דם ורידי גם בבוגרים וגם בילדים מגיל 4 ומעלה, במשך תקופה רצופה של שנה אחת וביצעו לפחות 500 שאיבות דם ורידי בילדים מגיל 4 עד 7, יוכלו על סמך אישור המנהל הרפואי של המוסד הרפואי שבו עסקו בשאיבות דם ורידי, ולאחר השתלמות ריענון נוספת קצרה של יום אחד, לקבל תעודת הרשאה לשאיבת דם ורידי לנבדקים מגיל שנה ומעלה.

תכנית הלימודים לקורס שאיבת דם ורידי

(בנוסף לששת ימי ההכשרה יש לקחת בחשבון גם ימי התנסות מעשית במרפאות בשאיבת דם ורידי וכן יום בחינה)

שעות	ראשי פרקים	נושא	יום הדרכה	מס"ד
1	משרד הבריאות, קופות החולים, מחלקות אשפוז, מרפאות, נקודות איסוף דגימות רפואיות ומעבדות רפואיות.	מבוא: הסבר כללי על הפלבוטומיה ומקומה במערך הרפואי בישראל	1	1
1	חוק זכויות החולה, סטטוס של פעולות חריגות, סיכונים משפטיים בטיפולים פולשניים.	היבטים משפטיים וכשירויות חריגות		2
2	מבנה כללי של מחזור הדם ואופן פעולתו, לב, כלי דם עורקים ורידים. חתכים ברקמות הורידים והעורקים וההבדלים ביניהם, הבחנה בין עורק לווריד, ורידים מתאימים להוצאת דם ורידי, שסתומים בוורידים.	אנטומיה ופיסיולוגיה של המערכת הקרדיווסקולרית ומחזור הדם		3
2	גומת המרפק, הוריד הצפלי, וריד צפלי משני, הוריד האנטברכיאלי, הוריד הבזילי, עצבים שרירים וגידים, אנטומי של הוריד והעורק.	דגשים על מבנה ורידים רלוונטיים להוצאת דם ורידי		4
2	נגיפים: איידס, הפטיטיס, דנגי, קדחת הנילוס המערבי וכו', טפילים: מלריה, לשמניה וכו', זיהומים חיידקיים כמו סטפילוקוק, ברוצלה וכו', זיהומים במחוללים עמידים. מניעת הדבקות והעברת מחלות, נהלי בטיחות.	בטיחות ומחלות מועברות בדם, סיכונים וסיבוכים		5
2	בקטרמיה וזיהומים דרך העור, שימוש בטכניקות סטריליות, שימוש באמצעים כמו חלוקים, כפפות, מסכת פה- אף, שטיפת ידיים למוציא הדם, הגנה על הנבדקים מפני זיהום הדדי, מניעת המטומה, טיפול במקרים מיוחדים.	טכניקה אספטית, העור וחיטוי	2	6
2	הדם ומרכיביו: סוגי דם, אבחון סוגי דם, תאי הדם השונים, קרישת דם והפרעות בקרישת דם.	הדם ומרכיביו		7
1	זיהוי נבדקים, שיחה להורדת מתח, רישום ומילוי פרטי נבדק, מילוי פרטי דגימות דם, סימון מבחנות.	מלאכת ראיון הנבדקים והכנתם לקראת הוצאת דם		8
1	משענת להנחת היד, עגלות ומגשים טיפוליים, מעמדי מבחנות, אשפתון מזרקים, סוגי מחטים ומזרקים (רגילים, קונטרקטורים, הולדרים וכו'), מבחנות לפי סוגי בדיקה, חוסמי ורידים, כפפות חד פעמיות, פדי גזה, נוזלי חיטוי, לנציטות, ציוד רישום וסימון דגימות, טופסי רישום	השימוש בציוד להוצאת דם		9
2	הנחת היד על משען, איתור ובחירת הוריד המתאים להוצאת דם, הנחת החוסם הורידי, ניקוי האזור ושמירה על סטריליות במהלך הוצאת הדם, ביצוע הדקירה והחדירה לווריד, תיקון במידת הצורך, בקרה על זרימת הדם, שימוש במזרקים, פרפרים, קונטרקטורים וכו'.	עקרונות ותהליכים בנטילת דם מהוריד		10

2	מבחן זמן דימום, הוצאת דם מהאצבע, הוצאת דם מהאוזן, הוצאת דם מהרגל, משטחי דם.	פרוצדורות מיוחדות להוצאת דם ורידי	3	11
2	טיפול בהתעלפות, המטומה, כשון בהוצאת דם ורידי, נבדקים שאינם משתפים פעולה, ילדים, רקמות שומניות, ורידים מצולקים, כוויות, התכווצויות, המוליזה, בעיות טכניות של מחטים, סתימות.	סיבוכים בהוצאת דם ורידי וטיפול בתגובות חריגות		12
2	שימוש במעכבי קרישה, זיהוי סוג הדגימה הנדרש לפי סוג הבדיקה, שימוש במבחנות המתאימות לפי הבדיקה, טיפול בדגימות דם, רישום פרטים ע"ג הדגימה, לקיחת דגימות, אכסון דם, מנות הדם, מוצרי דם, אחסון דגימות דם לפני שינוע למעבדה ושינוע למעבדה.	טיפול בדגימות הדם		13
2	פירוט בדיקות שונות, הסבר קצר על סוגי הבדיקות, הבחנה בין פלסמה לסרום, הפרדת דם, שקיעת דם, חשיבות זמן אחסון, תנאי אחסון, זמן שינוע, תנאי שינוע (כולל תרגול).	בדיקות הדם השונות		14
2	עקרונות לבקרת איכות, עבודה לפי נהלים, טיפול בדגימות דם, רישום פרטים וסימון הדגימות בנקודת האיסוף.	הבטחת איכות	4	15
6	תרגול כל חניך על זרוע דמה.	תרגול הוצאת דם על זרוע דמה		16

8	תרגול חי בין המשתלמים לבין עצמם: כל משתלם יוציא כל יום לפחות פעמיים דם מבני זוג שונים, סה"כ 6 פעמים לפחות, בפיקוח מדריכים. לכל חניך כרטיס להוצאת דם המפרט למי הוציא ומתי, על כל לקיחה נפרדת, יש להחתים מדריך. כל החניכים נוכחים בכל הוצאות הדם והמדריך מסביר שגיאות לכולם.	תרגול הוצאת דם הדדית בין משתלמים	5	17
2	לימוד ותרגול הוצאת דם קפילרי מן האצבע	הוצאת דם קפילרי		18
1	עקרונות החייאה: לשם מה ובאילו מקרים	החייאה	6	19
2	בדיקת הכרה, בדיקת נשימה, בדיקת דופק, פתיחת נתיב אויר, טיפול בנתיב אויר חסום, הנשמה מפה לפה, עיסוי לב, החייאה ע"י אדם בודד, החייאה ע"י שניים, הדגמה על בובת דמה.	החייאה במבוגר		20
1	עקרונות החייאה בילד ותינוק והשוני ממבוגר. הדגמה על בובת דמה.	החייאה בילד		21
4	תרגול החייאה על בובת דמה של מבוגר, ילד ותינוק.	תרגולי החייאה		22
	תרגול על נבדקים מחוץ למסגרת הקורס: כל משתלם לפחות 100 פעמים, בפיקוח אחות מוסמכת או רופא. לכל חניך כרטיס להוצאת דם המפרט למי הוציא ומתי, על כל לקיחה נפרדת, יש להחתים רופא או אחות מוסמכת בליווי חותמת עם מספר רישיון. היציאה להתנסות בשאיבת דם מותנת בציון עובר בבחינה העיונית.	הפסקה בהכשרה תרגול בהוצאת דם ורידי במסגרת מוסד רפואי מוכר		
1	מבחן ממשלתי בכתב: 25 שאלות עם 4 תשובות אחת נכונה בלבד	מבחן עיוני	7	23
2	מבחן ממשלתי מעשי	מבחן מעשי	יום נפרד	24

בסיומו של היום (השישי) של הקורס, לפני התרגול המעשי יחולק למשתתפים טופס למילוי 100 שאיבות דם ורידי (100 דקירות נפרדות). יש להסביר למשתתפי הקורס שרק רופא או אחות מוסמכת המועסקים במוסד שבו קיבלו את ההתנסות המעשית רשאים לחתום. החתימה תהיה בצרוף חותמת, שם ומספר הרישיון שלהם על הטופס, (לא עובד מעבדה, לא פרמדיק ולא מנהל אדמיניסטרטיבי וכו'!). החתימה תהיה על מקבץ שאיבות דם, עד 20-30 שאיבות לחתימה, לפי תאריך ביצוע השאיבה, ולא חתימת בלוק על כל 100 השאיבות.

יש להשלים את התרגול המעשי של 100 שאיבות דם ורידי ולעבור את הבחינה לכל המאוחר שנתיים מיום תום הקורס.

טופס הרשמה לבחינה ממשלתית בשאיבת דם ורידי והחייאה

להלן פרטי האישיים:

שם משפחה	שם פרטי	מספר ת.ז.	תאריך לידה
כתובת מדויקת למשלוח דואר	דוא"ל	טלפון נייד	
מקום עבודה	כתובת מקום עבודה	טלפון נוסף	
השכלה	תעודת הסמכה		
מקום ביצוע ההכשרה/קורס בשאיבת דם ורידי			
תאריכי ההכשרה בקורס לשאיבת דם ורידי			
שם המדריך הראשי בקורס			

**הנני מצהיר/ה בזה כי הבנתי בעברית מספיקה להשתתפות
בבחינה שתיערך בעברית!!!**

חתימה

תאריך

תנאי קבלה לבחינה הממשלתית בשאיבת דם ורידי

- עמידה בכל תאני הקורס כפי שפורט בטופס הרשמה לקורס שאיבת דם ורידי
  - טופס תרגול שאיבת דם ורידי חתום (100 לקיחות מ- 100 נבדקים שונים/דקירות).
  - בהמחאת דואר בלבד בסכום 400 ₪, לפקודת "הקרן למחקרים רפואיים של משרד הבריאות" כתשלום עבור השתתפות בבחינה והנפקת תעודת הסמכה לשאיבת דם ורידי).
- אין להביא לבחינה מלווים כל שהם!!!**

נספח מס' 2

תנאים להכרה במוסד המכשיר פלבוטומיסטים

1. מוסד רפואי המעוניין בביצוע הכשרת משתלמים להוצאת דם ורידי והחייאה יגיש בקשה למחלקה למעבדות.
2. הבקשה תכלול מסמכים המוכיחים כי המוסד הרפואי עומד בדרישות המפורטות בחוזר זה.
3. תוכנית ההכשרה תנוהל ע"י רופא / אחות מוסמכת / פראמדיק, האחראים להפעלת התכנית והגשתה להכרה של משרד הבריאות (המחלקה למעבדות).
4. מדריכי תכנית ההכשרה יהיו מדריכים שעברו הכשרה מיוחדת של המחלקה למעבדות, להדרכה בקורס לשאיבת דם ורידי.
5. למדריכים אלה יהיה תיעוד תקף להוכחת הכשרה זו.
6. לרשות המסגרת המכשירה יהיו כיתות לימוד ועזרי הוראה העונים על דרישות התוכנית והולמים את מספר הלומדים. גודל הכיתה יהלום את כמות המשתתפים. המספר המרבי למשתתפים בקורס אחד יהיה 25 משתתפים למדריך אחד לכל היותר.
7. המוסד המכשיר ייתן הסכמתו מראש ובכתב למנהל המחלקה למעבדות על נכונותו לעמוד בבקרה ופיקוח מתמשכים, לרבות ביקורות פתע של נציגי המחלקה למעבדות, כולל הסכמה מראש שאם ימצאו חריגות מהנוהל, יתכן ביטול זמני או קבוע של ההכרה במוסד כמוסד מכשיר לשאיבת דם ורידי.
8. על המוסד מגיש הבקשה לעמוד בתנאי הבאים:
  - מסגרת המוכרת להכשרה בשאיבת דם ורידי תודיע למחלקה למעבדות על פתיחת קורס שלושה שבועות לפני הפתיחה. ההודעה תכלול: תאריכי הקורס ושעות ההדרכה על כל יום בנפרד ושם המדריך לכל נושא.
  - יש להעביר לרכזת הקורס עד שבוע לפני פתיחת הקורס את הנתונים הבאים: מספר הנרשמים, שמותם ומספר הזהות שלהם, כולל תצלום ברור של תעודת הזהות של כל נרשם.
  - העתקי תעודות ההשכלה של כל מועמד: תעודה המעידה על 12 שנות לימוד לפחות, המוכרת על ידי משרד החינוך. לתעודות שאינן כתובות בעברית או באנגלית, יצורף תרגום נוטריוני של התעודה.
  - העתק אישור רפואי של מספר חיסונים נגד הפטיטיס B ואישור על כיל נוגדנים מחסן והעתק אישור על בדיקת מנטו.
  - הצהרה חתומה של המשתתף שהוא מבין עברית ברמת יכולת הבנה של קורס המועבר בעברית, לרבות השתתפות בבחינה בכתב בשפה העברית.
  - אישור חתום על ידי המחלקה למעבדות לפתיחת הקורס, לכל המאוחר 14 ימים לפני פתיחת הקורס.
  - השתתפותו של מועמד תאושר רק לאחר שקיבל אישור מפורש וחתום על ידי המחלקה למעבדות, לכל המאוחר שבוע ימים לפני פתיחת הקורס.

תנאים להכרה במדריכים בקורס הכשרה והרשאה לשאיבת דם ורידי

1. השכלה: רופא, אחות מוסמכת או פראמדיק מוסמך.
2. ניסיון מתועד בהדרכה כלהלן: לרפואה בוגר קורס חינוך רפואי, לסייעוד בוגר קורס הדרכה קלינית, ולפראמדיקים בוגר קורס הדרכה.
3. בוגר קורס שאיבת דם ורידי, בעלת הרשאה בשאיבת דם ורידי מגיל 4 ומעלה לפחות.
4. המלצה מהמוסד השולח.
5. הגשת מצגת באורך של כ 40 דקות בנושא שיוגדר לו, למנהל המחלקה למעבדות.
6. הצגת המצגת בשיעור לדוגמא מול ועדת הקבלה.
7. קבלת אישור ועדת הקבלה מהמחלקה למעבדות, משרד הבריאות.

תנאים להכרה בבוחנים בבחינה ממשלתית בקורס הכשרה והרשאה לשאיבת דם ורידי

1. השכלה: רופא, אחות מוסמכת או פראמדיק מוסמך
2. ניסיון מתועד בהדרכה כלהלן: (עדיפות לניסיון הדרכה בתחום רפואה/בריאות). לרפואה בוגר קורס חינוך רפואי, לסייעוד בוגר קורס הדרכה קלינית, ולפראמדיקים בוגר קורס הדרכה.
3. בוגר קורס שאיבת דם ורידי בעלת הרשאה בשאיבת דם ורידי מגיל 4 ומעלה לפחות.
4. מדריך בקורס שאיבת דם ורידי במוסד מוכר להכשרה בקורס שאיבת דם ורידי, לפחות שנתיים.
5. בעל אישור של ועדת הקבלה מטעם המחלקה למעבדות, משרד הבריאות.

התנאים לבחינה הממשלתית של המשתלמים להכשרה והרשאה בשאיבת דם ורידי

1. הבחינה הממשלתית תורכב מבחינה עיונית בכתב (בשפה העברית בלבד) ובחינה מעשית.
2. ההרשמה לבחינה הממשלתית תיעשה בנפרד, ישירות עם מחלקה למעבדות של משרד הבריאות, בתנאי שהמשתלם עבר קורס להכשרה לשאיבת דם ורידי כמתואר בנוהל זה, ועבר באופן מלא השתלמות מעשית של 100 שאיבות דם ורידי.
3. ההרשמה לבחינה הממשלתית הוא לא יאוחר משנתיים בין סיום הקורס לקבלת טופס ההרשמה לבחינה ואישור על השתלמות מעשית של 100 שאיבות דם ורידי.
4. ביום הבחינה הממשלתית תקויים בחינה עיונית בכתב שתכסה את כל החומר שנלמד. ציון עובר הוא 60 מתוך 100. משתלם שלא עבר את הבחינה, לא יוכל לקבל תעודת הסמכה לשאיבת דם ורידי.
5. הבחינה המעשית תיערך על ידי בוחן שהוסמך ע"י המחלקה למעבדות, בשיטת תצפית על שני נבחנים שיתרגלו מעשית האחד על השני. התצפית תכלול התייחסות לכל היבטים המעשיים של שאיבת דם ורידי, התוצאות ירשמו ויתועדו בכרטיס נבחן אישי לכל נבחן, טופס ריכוז הציונים של הבחינה (עבר/לא עבר) עם רישום שמות הנבחנים בצרוף חתימת המדריך וחתימת שמו ותאריך, יועבר למזכירות המחלקה למעבדות כחלק מתיק משתלם.
6. הבחינה הממשלתית תתקיים במקום ובמועד שהמחלקה למעבדות תקבע. תשלחנה הודעות לנרשמים, כ- שלושה - ארבע שבועות לפני מועד הבחינה.
7. לנכשלים בבחינה תינתן הזדמנות להיבחן מחדש עד שלוש פעמים, תוך שנתיים מיום מועד סיום הקורס. מעבר לכך תידרש הכשרה מחודשת (בעלות נוספת לבחינה). מועמד שנכשל 3 פעמים בבחינה, אינו יכול להיבחן מחדש אך הוא רשאי לעבור את הקורס מחדש.
8. משתלם שהוזמן לבחינה ולא הגיע או לא הודיע על היעדרו מראש, יחויב בתשלום.
9. רק מי שעמד בהצלחה בבחינה התיאורטית והמעשית יהיה זכאי לקבל תעודת הרשאה לשאיבת דם ורידי.